

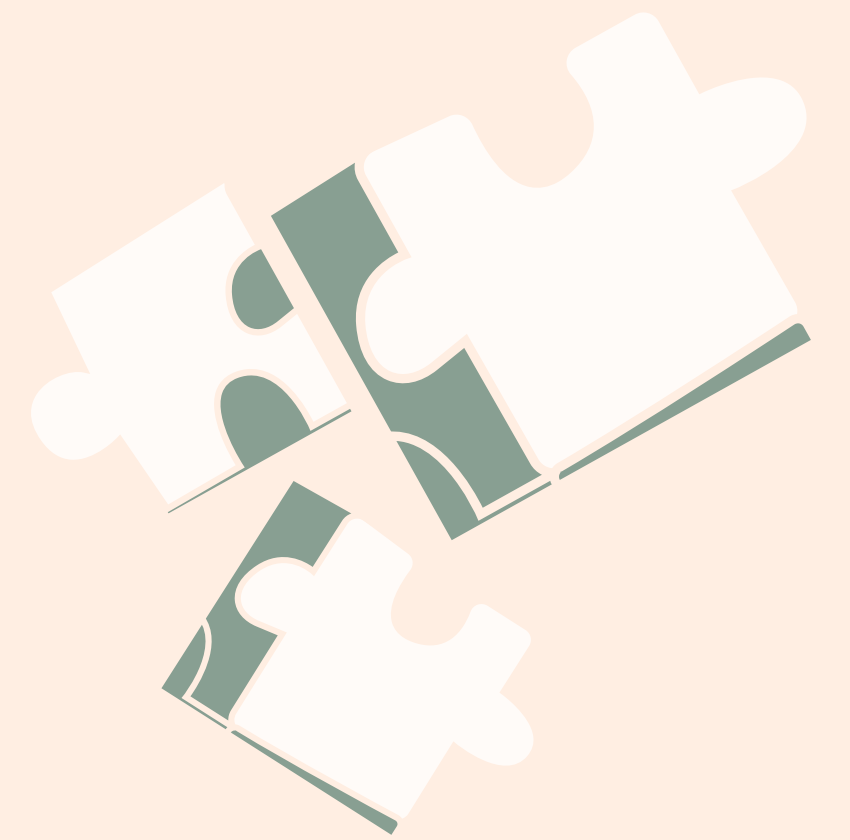
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Οκουτσίδου Μαρία ΠΕ25-Σχολική Νοσηλεύτρια
ΕΝΕΕΓΥΛ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Πλαίσιο Μαθήματος

- **Μάθημα/Πρόγραμμα:** Αγωγή Υγείας
- **Διδακτική Τεχνική:** Δραματοποίηση
- **Διάρκεια:** 1 ώρα
- **Επίπεδο:** Μαθητές ΕΝΕΕΓΥΛ (12–18 ετών)
- **Θεματική Ενότητα:** Πρώτες Βοήθειες – Αντιμετώπιση επιληπτικής κρίσης

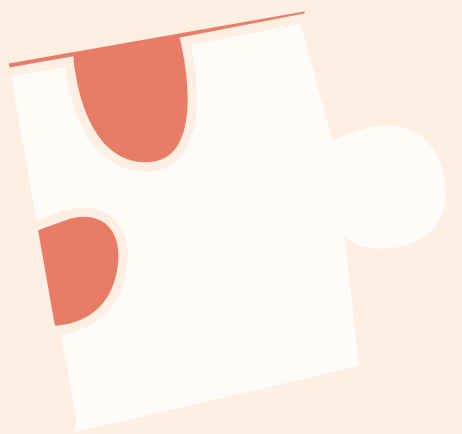

Σκοπός:

Να κατανοήσουν οι μαθητές τι είναι η επιληψία και πώς να αντιδράσουν υπεύθυνα και με ψυχραιμία σε μια κρίση.

Διδακτικοί Στόχοι (γνωστικοί – συναισθηματικοί – κοινωνικοί)

- Γνωρίζουν ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά μιας κρίσης.
 - Αναγνωρίζουν πώς να προσφέρουν βοήθεια με ασφάλεια.
 - Καλλιεργούν την ενσυναίσθηση και το σεβασμό σε άτομα με χρόνιες παθήσεις.
 - Εξασκήσουν πρακτικά τις πρώτες κινήσεις βοήθειας μέσω ρόλων.
 - Συνεργάζονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν ρόλους υπευθυνότητας
-

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

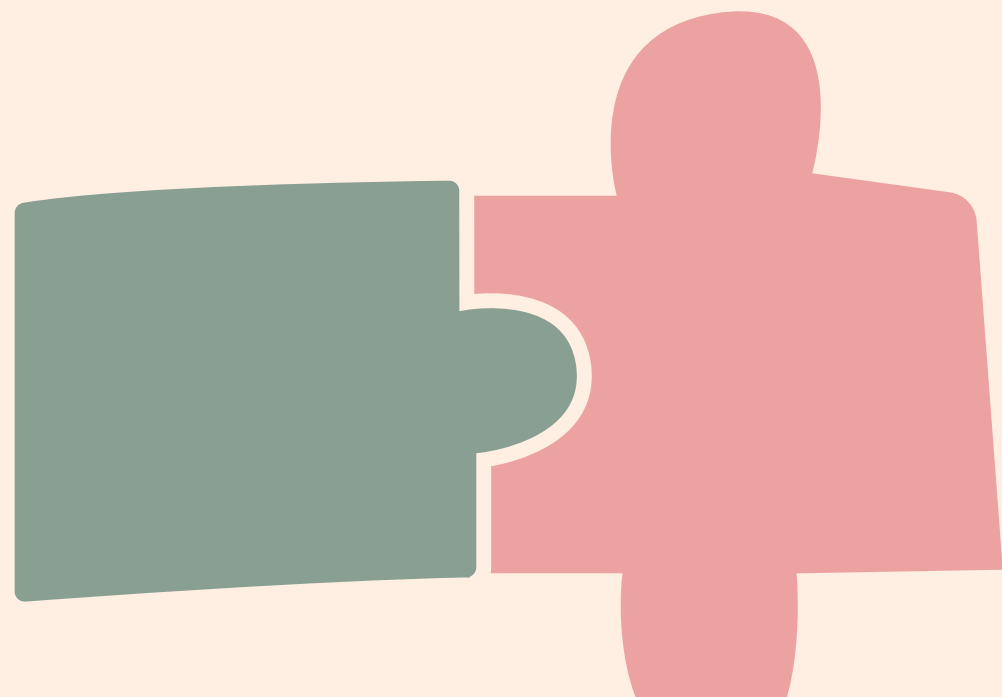
1. Βιολογία – Υγεία & Ανθρώπινο Σώμα
2. Νέα Ελληνικά – Γλώσσα & Έκφραση
3. Θεατρική Αγωγή – Δημιουργική Έκφραση
4. Μαθηματικά – Αντιστοιχίες και αρίθμηση
5. Εικαστικά – Οπτική αποτύπωση μηνυμάτων
6. Πληροφορική – Ψηφιακή δημιουργία
7. Εργαστήρια Δεξιοτήτων – Αγωγή Υγείας

Διδακτική Πορεία – Εισαγωγή

- Προβολή σύντομου βίντεο με υπόθεση ενός μαθητή που παθαίνει επιληπτική κρίση στο σχολείο.
- Σύντομη συζήτηση για το τι παρατήρησαν και πώς θα αντιδρούσαν.
- Παρουσίαση βασικών πληροφοριών για την επιληψία.

Κύρια Δραστηριότητα – Δραματοποίηση

- Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν διαφορετικούς ρόλους:
 - Μαθητής με κρίση
 - Συμμαθητής που παρατηρεί
 - Καθηγητής/καθηγήτρια-
 - Άτομο που τηλεφωνεί για βοήθεια
 - Αυτόπτης μάρτυρας
- Η κάθε ομάδα παίζει ένα σενάριο με παραλλαγές, ακολουθώντας βασικές οδηγίες:
 - Εξασφάλιση χώρου
 - Τοποθέτηση σε πλάγια θέση αν χρειαστεί
 - Καθησύχαση άλλων μαθητών
 - Κλήση βοήθειας

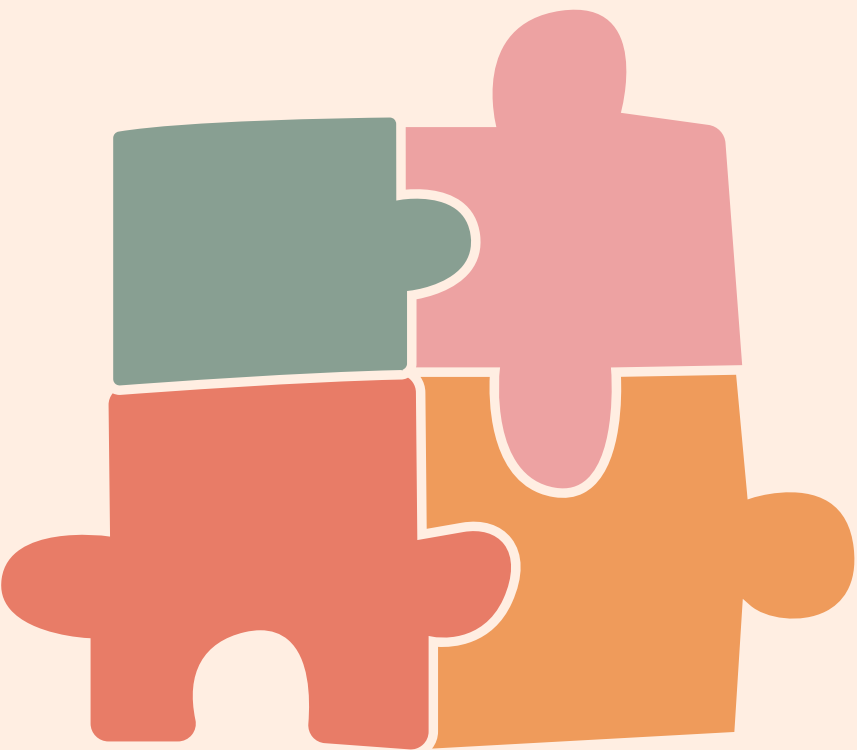

Ανατροφοδότηση & Αναστοχασμός

Οι ομάδες περιγράφουν πώς ένιωσαν στους ρόλους τους. Καταγράφονται στο χαρτί οι βασικές ενέργειες πρώτων βοηθειών.

Κλείσιμο με θετικό μήνυμα:

«Η γνώση σώζει – Εσύ μπορείς να είσαι ο ήρωας της στιγμής!»

Περιγραφή της Διδακτικής Προσέγγισης

- Η παρούσα διδακτική προσέγγιση εντάσσεται στο πλαίσιο της Αγωγής Υγείας και βασίζεται στη δραματοποίηση ως καινοτόμο και βιωματική τεχνική μάθησης.
- Μέσα από την αναπαράσταση ενός πραγματικού περιστατικού – την επιληπτική κρίση ενός μαθητή – οι μαθητές του ΕΝΕΕΓΥΛ συμμετέχουν ενεργά, υποδύονται ρόλους, εκφράζουν συναισθήματα και εξασκούν πρακτικές πρώτων βοηθειών σε ασφαλές περιβάλλον.
- Η δραματοποίηση λειτουργεί ενισχυτικά στην κατανόηση και αφομοίωση των γνώσεων, διευκολύνει τη συνεργασία και ενεργοποιεί τη συναισθηματική εμπλοκή των μαθητών, οι οποίοι συχνά δυσκολεύονται με αφηρημένες έννοιες.
- Παράλληλα, τους προσφέρει την ευκαιρία να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση, να νιώσουν υπεύθυνοι και να λειτουργήσουν ως ενεργοί πολίτες.
- Πρόκειται για ολιστική προσέγγιση που συνδυάζει γνωστική ενίσχυση, κινητική δράση και συναισθηματική καλλιέργεια, προσαρμοσμένη στις ανάγκες μαθητών με μαθησιακές ή άλλες ιδιαιτερότητες

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βιωματική Μάθηση

Οι μαθητές «ζουν» την κατάσταση μέσα από τον ρόλο τους και έτσι μαθαίνουν μέσα από την πράξη, όχι απλώς από τη θεωρία. Αυτό ενισχύει τη μνήμη και τη βαθύτερη κατανόηση της γνώσης.

2. Ανάπτυξη Κριτικής Σκέψης & Λήψης Αποφάσεων

Καθώς οι μαθητές καλούνται να δράσουν άμεσα σε υποθετικά σενάρια, εξασκούν την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και παίρνουν πρωτοβουλίες, ενισχύοντας την αυτονομία τους.

3. Καλλιέργεια Ενσυναίσθησης

Μπαίνοντας «στα παπούτσια του άλλου», οι μαθητές κατανοούν καλύτερα τα συναισθήματα και τις ανάγκες συνανθρώπων τους, ιδίως σε θέματα υγείας ή κρίσης, όπως η επιληψία. Αυξάνεται ο σεβασμός και η αποδοχή της διαφορετικότητας.

4. Ενίσχυση Κοινωνικών Δεξιοτήτων

Η δραματοποίηση ενισχύει την επικοινωνία, τη συνεργασία και τη συμμετοχή σε ομάδες – δεξιότητες πολύτιμες για την καθημερινή και μελλοντική ζωή των μαθητών.

5. Ευελιξία και Προσαρμογή στις Ανάγκες των Μαθητών- Διαφοροποιημένη Διδασκαλία

Η τεχνική μπορεί να προσαρμοστεί εύκολα σε διαφορετικά επίπεδα γνωστικής και γλωσσικής ικανότητας, δίνοντας ευκαιρίες σε όλους τους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά, χωρίς φόβο αποτυχίας.

6. Ενεργοποίηση και Εμπλοκή

Η δραματοποίηση «σπάει» τη ρουτίνα του παραδοσιακού μαθήματος και κινεί το ενδιαφέρον των μαθητών, κρατώντας τους ενεργούς και συγκεντρωμένους καθ' όλη τη διάρκεια της διδασκαλίας.

7. Καλλιέργεια αυτοπεποίθησης και θετικής αυτοαντίληψης

Όταν οι μαθητές νιώθουν ότι έχουν ρόλο και προσφέρουν, ενισχύεται η αυτοεκτίμηση και η εικόνα του εαυτού τους ως ικανού και υπεύθυνου μέλους της ομάδας.

Θεωρητική Βάση

- **Κονστρουκτιβισμός – J. Piaget & L. Vygotsky**

Η μάθηση νοείται ως ενεργητική κατασκευή της γνώσης μέσα από την εμπειρία και την κοινωνική αλληλεπίδραση. Η δραματοποίηση ενεργοποιεί την ζώνη επικείμενης ανάπτυξης (ΖΕΑ), όπου ο μαθητής, με καθοδήγηση και συνεργασία, επιτυγχάνει πράγματα που δεν θα μπορούσε μόνος του.

- **Μάθηση μέσω εμπειρίας – John Dewey**

Η εκπαίδευση πρέπει να στηρίζεται στη δράση και το βίωμα. Στο συγκεκριμένο μάθημα, οι μαθητές «έζησαν» το περιστατικό επιληψίας μέσα από ρόλους, γεγονός που ενίσχυσε την πραγματική κατανόηση και τη μεταφορά γνώσης στην πράξη.

- **Πολλαπλή Νοημοσύνη – Howard Gardner**

Η δραματοποίηση αξιοποιεί πολλαπλούς τύπους νοημοσύνης:

- Λεκτική (διάλογος, αφήγηση)
- Κινησθητική (σωματική έκφραση)
- Διαπροσωπική (συνεργασία)
- Ενδοπροσωπική (αναγνώριση συναισθημάτων)

ΣΕΝΑΡΙΟ: <<Ο Γιώργος χρειάζεται βοήθεια!!>>

Πλαίσιο:

Στο διάλειμμα, ένας μαθητής παθαίνει επιληπτική κρίση. Οι συμμαθητές του πρέπει να αντιδράσουν σωστά.

Σκηνή:

Ο «Γιώργος» πέφτει στο πάτωμα και τρέμει. Η «Ελένη» φωνάζει βοήθεια και απομακρύνει τα άλλα παιδιά. Ο «Αλέξης» καλεί την καθηγήτρια. Η «καθηγήτρια» φτάνει, ελέγχει τον χρόνο και καθοδηγεί τις ενέργειες.

Ρόλοι:

- Γιώργος (μαθητής με κρίση)
- Ελένη (συμμαθήτρια που βλέπει πρώτη τι συμβαίνει)
- Αλέξης (τρέχει να φωνάξει τον καθηγητή)
- Καθηγήτρια κ. Μαρία
- Άλλοι μαθητές (παρατηρητές – βοηθούν ή πανικοβάλλονται)

Στοιχεία μεθόδου που εφαρμόστηκαν

	Περιγραφή
Σενάριο	Πραγματική/φανταστική σκηνή κρίσης στο σχολείο.
Ρόλοι	Μαθητής με κρίση, συμμαθητές, καθηγητής, παρατηρητές.
Συνεργασία	Οι μαθητές δρουν σε ομάδες και προετοιμάζουν το «θεατρικό» τους.
Αυτοέκφραση	Κινητική, λεκτική και συναισθηματική συμμετοχή.
Αναστοχασμός	Μετά τη δραματοποίηση γίνεται συζήτηση για τα συναισθήματα, τις δυσκολίες και τα διδάγματα.

ΟΦΕΛΗ ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Πεδίο	Οφέλη
Μάθηση	<ul style="list-style-type: none">- Οι μαθητές κατανόησαν και θυμήθηκαν καλύτερα τις πρώτες βοήθειες- Ενεργοποιήθηκε η εμπλοκή τους με την ύλη μέσω βιώματος
Έκφραση	<ul style="list-style-type: none">- Ενίσχυση λεκτικής και μη λεκτικής έκφρασης- Ευκαιρίες για σωματική και συναισθηματική αποφόρτιση
Συνεργασία	<ul style="list-style-type: none">- Καλλιέργεια ομαδικότητας, αποδοχής και ρόλων- Ανάπτυξη διαπροσωπικών δεξιοτήτων
Συμπερίληψη	<ul style="list-style-type: none">- Ισότιμη συμμετοχή όλων ανεξαρτήτως γνωστικού ή γλωσσικού επιπέδου- Δυνατότητα εξατομίκευσης (ο κάθε μαθητής συμμετέχει με βάση τις δυνατότητές του)
Ψυχοσυναισθηματική Ανάπτυξη	<ul style="list-style-type: none">- Ενίσχυση αυτοεκτίμησης- Εμπέδωση της αίσθησης ότι «είμαι ικανός να βοηθήσω»

1. Από τη θεωρία στην πράξη

Η διδασκαλία μετακινήθηκε από τη μετωπική μετάδοση γνώσης σε ένα περιβάλλον όπου οι μαθητές βίωσαν ενεργά όσα έμαθαν. Η επιληπτική κρίση και οι πρώτες βοήθειες δεν παρουσιάστηκαν μόνο ως θεωρία, αλλά αναπαραστάθηκαν ζωντανά από τους ίδιους τους μαθητές.

2. Ενεργοποίηση του μαθητή - συμμετοχική μάθηση

Η δραματοποίηση μετέτρεψε τον μαθητή από παθητικό δέκτη σε ενεργό συντελεστή της μάθησης. Οι μαθητές:

Επέλεξαν ή υποδύθηκαν ρόλους,
Συνεργάστηκαν για να δημιουργήσουν σενάρια,
Έλαβαν αποφάσεις και λειτούργησαν με υπευθυνότητα.

3. Πολυτροπικότητα & διαφοροποίηση

Η τεχνική υποστήριξε τη διαφοροποιημένη διδασκαλία μέσω:

- Οπτικών, λεκτικών και κιναισθητικών στοιχείων,
- Προσαρμογής των ρόλων στις δυνατότητες κάθε μαθητή,
- Παροχής πολλαπλών τρόπων έκφρασης και εμπλοκής.

Αυτό επέτρεψε σε μαθητές με ΔΑΦ, ΔΕΠ-Υ, γλωσσικές ή γνωστικές δυσκολίες να συμμετάσχουν ισότιμα και να έχουν πρόσβαση στη μάθηση.

4. Ενίσχυση της κατανόησης και της μνήμης

Η δραματοποίηση λειτούργησε ως ισχυρό ενισχυτικό εργαλείο μνήμης. Οι μαθητές θυμούνται καλύτερα ό,τι έχουν «ζήσει», και όχι απλώς ακούσει ή διαβάσει. Η αναπαράσταση της κρίσης και η σωματική εμπλοκή ενίσχυσαν τη μακροπρόθεσμη αποθήκευση της γνώσης.

5. Διαμόρφωση θετικού μαθησιακού κλίματος

Το μάθημα απέκτησε παιγνιώδη χαρακτήρα, ενίσχυσε τη χαρά της συμμετοχής και μείωσε το άγχος αποτυχίας. Οι μαθητές:

- ένιωσαν ασφάλεια,
- διασκέδασαν,
- έμαθαν με φυσικό, αυθόρμητο τρόπο.

6. Καλλιέργεια δεξιοτήτων ζωής

Μέσα από τη δραματοποίηση, η μαθησιακή διαδικασία δεν περιορίστηκε στην απόκτηση γνώσης, αλλά επεκτάθηκε στην καλλιέργεια δεξιοτήτων ζωής, όπως:

- Η ψυχραιμία σε κρίση,
- Η ενσυναίσθηση και η κοινωνική υπευθυνότητα,
- Η συνεργασία και η λήψη απόφασης.

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

- Μαθητές που συνήθως ήταν παθητικοί ή απομονωμένοι, συμμετείχαν ενεργά στη δραματοποίηση.
- Παρατηρήθηκε βελτιωμένος διάλογος και επικοινωνία μεταξύ των μαθητών, με χρήση εκφράσεων όπως «σε βοηθάω», «μην ανησυχείς», «όλοι μαζί».
- Οι μαθητές μοίρασαν ρόλους ισότιμα, συνεργάστηκαν χωρίς εντάσεις και υπερασπίστηκαν ο ένας τον άλλον μέσα στους ρόλους
- Μαθητές που συνήθως αποφεύγουν να εκφραστούν, μίλησαν μπροστά στην ομάδα, έπαιξαν ρόλους και εξέφρασαν συναισθήματα.
- Έδειξαν υπερηφάνεια για τη συμμετοχή τους λέγοντας φράσεις όπως: «Το έκανα σωστά;», «Εγώ βοήθησα», «Του έσωσα τη ζωή!»
- Οι μαθητές ανακάλεσαν με μεγαλύτερη ακρίβεια τα βήματα πρώτων βοηθειών σε επαναληπτικές ερωτήσεις.
- Κατάφεραν να αναγνωρίσουν σωστά τι πρέπει και τι δεν πρέπει να γίνει σε περίπτωση επιληπτικής κρίσης.
- Μαθητές με συνήθη διάσπαση προσοχής δεν εγκατέλειψαν τη δραστηριότητα αλλά εμπλέκονταν καθ' όλη τη διάρκειά της.